

הזרעים בדמעה
פרינה יקצרו
בא יבא פרינה

בשילוח

י"ב שבט
תשפ"ז

עלון מס' 765
שנה ט"ז

בא - תוכן ענייני הפרשה

- א. יציאת בני ישראל ממצרים, והליכתם במדבר על פי ה' - עמוד הענן - ביום ועמוד האש - בלילה.
- ב. קריעת ים סוף:
- א. צווי ה' שבני ישראל ישובו ויחננו לפני פי החירות.
- ב. המצרים רודפים אחרי בני ישראל וקרבים אליהם - עם ישראל מפחד ומשה מתפלל, ומחזקם לבטח בה' (י"ד, א-ד).
- ג. ה' אמר למשה שבני ישראל ילכו בתוך הים (י"ד, ט"ו-י"ח).
- ד. ים סוף נבקע לשנים ובני ישראל עוברים בשלום בתוכו והמצרים רצים על החול הרוחת בתוך הים, המים מכים בהם והם טובעים בים.
- ה. "אז ישיר משה" - שירת הים: שירת ההודיה לה' (טו, א-כא).
- ג. קורות בני ישראל בדרךם מים סוף:
- א. במרה: גס המתקת המים המרים בעץ מר, וקבלת חקי ה'.
- ב. פרשת המן והשלו - בטחון בה', וקדשת השבת וכבודיה.
- ג. גס הוצאת המים מן הסלע (י"ז, א-ז).
- ד. מלחמת עמלק - תפלת משה, ויהושע נלחם, ושבועת ה' על מחיתו של עמלק לעתיד לבא.

שירת הים

שירת הים היא לא רק תגובה לארוע היסטורי, אלא שיא של השגה רוחנית ומרכיב יסוד באמונה היהודית. המעלה הגדולה ביותר של שירת הים היא רמת ההתגלות האלוהית שאליה זכו בני ישראל.

* **"ראתה שפחה על הים":** חז"ל (מכילתא) קובעים: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי". כלומר, אפלו האדם הפשוט והשפל ביותר (השפחה) זכה במעמד קריעת ים סוף לראות את יד ה' המכוננת ואת כבודו בבהירות כה גדולה, עד שעברה את מדרגת הנבואה של יחזקאל שראה את מעשה מרכבה.

* **"זה אלי ואנוהו":** בני ישראל לא רק האמינו בה', אלא זכו לדרגת **"הצבעה"** - **"זה אלי"** - הם חוו הכרה ישירה, ברורה ובלתי אמצעית באלוהות, דהינו הצביעו כביכול על הקדוש ברוך הוא, היה זה רגע חד-פעמי שבו הגשמיות (הים, המצרים, ההליכה בחרבה) התמזגה לחלוטין עם הרוחניות.

השירה פותחת בלשון עתיד מפתיעה: **"אז ישיר משה ובני ישראל"** (ט"ו, א). היה מתבקש לומר **"אז שרו"**. חז"ל למדו מכך שמעלת השירה שאמרו בני ישראל יש בה רמזים לעתיד:

* **רמז לתחית המתים:** השמוש בלשון עתיד ("ישיר") רומז לזמן הגאולה העתידית, עת תחית המתים. משה רבנו ובני ישראל עתידים לקום ולשיר את השירה בשלמותה בעת הגאולה השלמה.

* **שירת הנצח:** שירת הים אינה רק שירת הודיה על העבר, אלא תבנית לכל שירת גאולה עתידית. היא מבטאת את האמונה בכך שהגאולה שהחלה ביציאת מצרים היא נצחית ובלתי הפיכה.

דבר העורך

בשבת הקוראים בתורה פרשת בשלח נקראת **"שבת שירה"**, על שם שירת הים שאמרו בני ישראל לאחר קריעת ים סוף.

על קריעת ים סוף אמרו חז"ל את האמרה השגורה בפי כל: **"קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף"** (מסכת פסחים ק"ח).

ולכאורה קשה, מה הקשר בין פרנסה לקריעת ים סוף?

"אמר רב שזבי משמה דרבי אלעזר בן עזריה: קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף שנאמר (תהלים קל"ו, כ"ה): 'נתן לחם לכל בשר', וסמוך לפסוק זה כתוב (שם י"ג): 'לגזר ים סוף לגזרים'.

ואומר המלבי"ם: נותן, וגם מזונו שאמרו חז"ל שבמזל תליא, באמת הוא הנותן לחם לכל בשר, הגם שנראה שזה בא מן השמים והמערקה, הודו לאל השמים, הוא המנהיג את המערקה, ועקר המזון והטובות יוצאות מאתו, שהכל יוצא מחסדיו אשר הם מתמידות לעולם במבט ראשון, הדמוי נשמע תמוה. הרי קריעת ים סוף הייתה גס גלוי, גדול וחד פעמי, בעוד פרנסה יומיומית נראית כחלק מסדר העולם הרגיל. רבנו בחיי מבאר כי הקשי לא נוגע לקדוש ברוך הוא, שכל יכול, אלא לעצם המהות: **הפרנסה היא גס נסתר, והיא שוות ערך לקשי של גס גלוי** כמו קריעת ים סוף. הכוונה היא שכשם שבקריעת ים סוף נאלץ הקדוש ברוך הוא לשנות את סדרי הטבע באפן גלוי ומפלא, כך גם הפרנסה (הנראית טבעית) דורשת למעשה שנוי ובטול של **"כח המערקה"** (ה"מזל" או הטבע) עבור כל אדם ואדם, ולכן היא נחשבת כ"קשה" (דבר הדורש מעשה מיוחד של שמים).

רבנו ה'אלשיך' הקדוש מבאר כי הקשי אינו נובע מ"חלשה" חלילה אצל הקדוש ברוך הוא, אלא מהצורך להתגבר על **"עוונותיו של אדם המקפחים מזונותיו"**.

כדי לפרנס אדם שמגיע לו פרנסה על פי מדת הדין, למרות עוונותיו, נדרש כביכול **"חזק יד"** והתגברות, ממש כשם שקריעת ים סוף הייתה כרוכה ב"קשי" להתגבר על הדין שיענה לטענת המלאכים (האם ישועת ישראל חשובה יותר מטביעת מצרים?), ועל העבדה שבני ישראל וימרו על ים בים סוף" (תהלים ק"ו, ז).

על דרך המוסר מובא כי ה"קשי" הוא בלב האדם. קריעת ים סוף דרשה מבני ישראל להאמין ולצעד אל תוך המים - כמעשה נחשון בן עמינדב (שקפץ ראשון למים במסירות נפש).

כך גם הפרנסה! למרות שהאדם יודע שמזונותיו נקצבו לו, בשעת מבחן קשה לו לחיות בפעל בבטחון גמור ולהשליך יתבו על ה' שנאמר **"השלך על ה' והוא יכלכלך"** (תהלים נ"ה, ג). הקשי הוא להתחזק באמונה ולפעל במסגרת ההשתדלות הנדרשת, מבלי לדאג ולהכנס למתח וחרדה, ולכן היא משולה לקשי האמונה הנדרש בקריעת ים סוף.

השבוע אור ליום שני - ראשון בערב יחול ט"ו בשבט - ראש השנה לאילנות. התורה אומרת **"כי האדם עץ השדה"** (דברים כ, וט), כשם שהעץ זקוק לשרשים איתנים כדי לשאת פרות, כך האדם נדרש לחזק את שרשי האמונה והערכים שלו, כדי שיוכל להוציא פרות, שהם: תורה, מצוות ומעשים טובים.

כותב בעל 'עבודת יששכר' (רבי יששכר דב בעריש טורוהים זצ"ל): **"ראיתי בכתב יד ישן בשם היהודי מפשיסחא זצ"ל זיע"א, שמי שאוכל אתרוג בט"ו בשבט - בטוח שישלים שנתו."**

שבת שירה על מה ולמה

השבת בה קוראים את פרשת בשלח נקראת "שבת שירה", על שם 'שירת הים' אותה אמרו בני ישראל לאחר קריעת ים סוף. אמרו רבותינו: אותם אנשים שיצאו ללקט ביום השביעי - רשעים (דתן ואבירם) היו, שיצאו להמון לא ירד בשבת, כדבר משה, מה עשו? הלכו בלילה ופזרו בשדה מהמון שבכליהם על מנת לאספו בבקר ולהביאו למחנה לעיני העם, כדי שיאמרו 'משה בודה מלבו מצוות'. ויהי בבקר, יצאו ללקט ולא מצאו. והיכן המן שהניחוהו אמש? אלא שהקדימום הצפרים שבאו בעוד לילה, וישאוהו למרחוק, כדי שיאמנו דברי משה, ויתהא השבת מקדשת אצל כל העם.

משום כך ראויות הצפרים לטל שכן. ואימתי נוטלות שכן, ביום שמזכירין צדקתן - בפרשת בשלח. ויש אומרים, שהן נוטלות שכן שירה על שהן אומרות שירה להקדוש ברוך הוא בצפצופיהן כל יום, וכשאנו עומדים בפרשת שירה אנו נזכרין בשירת הצפרים. ולכן טוב לשטח פרוגי לחם בצלחת, ולהניח ממש סמוך לכניסת השבת, כדי ללמד אותנו ואת הילדים בעקר את מדת הכרת הטוב.

מעלת השירה

כתב ה'נפש החיים' (שער א' פרק י"א), שענין אמירת פרק שירה שאמרו ז"ל כל האומר פרק שירה בכל יום וכו' הוא שעל ידי אמירת האדם אותו, שהוא כולל כל הפוחות כלם, הוא נותן כח למלאכים ושרים של כל אלו הבריות שיאמרו אלו השירות, ועל ידי זה הם מושכים חיותם ושפעם להשפיע בכל התחתונים.

ה'שלחן ערוך' (סי' נ"א ס"ט) כותב שיש לומר את מזמור לתודה בנגינה, שכל השירות עתידות לבטל חוץ ממזמור לתודה.

כתב ה'משנה ברורה' (סי' נ"א ס"ק י"ז): ויאמר שירת הים בשמחה, וידמה בדעתו כאלו באותו היום עבר בים, והאומר בשמחה מוחלין לו עוונותיו.

בספר 'איי הים' כתב כשאומרים נגון 'לדוד ברוך ה' צור' הנאמר בכל תפוצות ישראל (הספרדים) במוצאי שבתות קדם מעריב, רק הוא לבדו נשאר מנגוני ישראל הקדמונים, וזה באמת דבר פלא שכל ישראל בכל מקום שהם, כלם משתוים בנגון זה בלי שנויים נכרים, מה שאין כן בשום נגון מנגוני התפלה, וזהו מפני שהוא שיר שנשאר לנו משירי המקדש.

ב'בעל הטורים' (דברים ג', כ"ג) כתב "ואתחנן" - בגימטריה שירה, שאמר לפניו שירה כדי שישמע תפלתו. וראה ברבנו בחיי (פרשת חקת) מה שכתב לבאר מדוע שירה בגימטריה תפלה.

תתפלל בנגון שניים ומתוך בעיניך

בספר חסידים (אות קנ"ח) כתב כשתתפלל תוסיף אחר כל ברכה וברכה מענינה לצרכך כי ביותר הם מכינים את הלב, וכתב שאם אינו יכול להוסיף 'חקר לך אחר נגונים, וכשתתפלל אמר אותן באותו נגון שניים ומתוך בעיניך, באותו נגון אמור תפלתך, ותתפלל תפלתך בכונה וימשך לבך אחר מוצא פיה, לדבר בקשה וישאלה נגון שמכין (ויש גם שמבכה) את הלב, לדברי שבח נגון המשמח את הלב למען ימלא פיה אהבה ושמחה למי שרואה לבדך ותברכהו בחבה רחבה וגילה.

"ויאמרו איש אל אחיו מן הוא פי לא ידעו מה

הוא..." (ט"ז, ט"ו)

מובא במדרש (שמות רבה כ"ה, ג) ובגמרא (מסכת יומא ע"ה). שבמן היו כל מיני מטעמים, וכל אחד מישראל היה טועם כל מה שהיה רוצה, וכן לא היו חסרים במדבר מאומה, שהיה להם מן, באר, ענני כבוד, ואם כן במה קימו אז מצות גמילות חסדים איש עם רעהו? ויש שהסבירו בדרך צחות, על פי המבאר בגמרא (שם) כי היה בירידת המן ג' דרגות: צדיקים ירד על פתח בתיהם, בינונים יצאו ולקטו (מחוץ למחנה), רשעים שטו ולקטו (במקום רחוק, רש"י). ומעתה אותם שהחזיקו עצמם ליהודים יפים וצדיקים, ובאמת לא היו כן, הנה בודאי לא ירד להם המן על פתח ביתם אלא מחוץ למחנה, אולם כיון שבעיני המון העם היו נחשבים ל'צדיקים' התבישו לצאת ולקח את חלקם, לבל יראו, ופעמים היו הולכים בגנבה לשם, ופעמים היו נשאים ספונים בבתיהם בלי מזון ומחיה, והיו בעלי גמילות חסדים הולכים ומשוטטים מבית לבית לראות למי מאותם 'צדיקים' לא ירד בפתח ביתו, ויצאו מחוץ למחנה ללקט עבורם לבל ימותו ברעב מפני הבושה, וכי יש לך גמילות חסדים גדולה מזו?

[הגדה של פסח - לקוטי אב]

"ויהי בערב ותעל השלל ותכס את המחנה..."

(ט"ז, י"ג) - מתי שלחו להגרא עוף מהשמים?

הגמרא (יומא ע"ה): מספרת על רב יהודה ורב חסדא שהיו מקבלים מנה של שלל (עוף שמו) מהשמים, ובזכות שרב חסדא קבל עוף מהשמים, זכה גם תלמידו רבא לקבל. יום אחד לא הביא לו הארץ את השלל. עלה לראש הגג ושמע תינוק שקורא את הפסוק (חבקוק ג', ט"ז) "שמעתי ותרגז בטני", אמר: סימן הוא שמת ר' חסדא, ולכך איני מקבל כבר את השלל, שרק בזכות הרב - ר' חסדא, היה מקבל גם התלמיד - רבא.

ובתולדות הרד"ל (שכתב בנו רבי שמואל לוריא זצ"ל) מובא: 'שמעתי ממנו (מהרד"ל) שאבי חתנו (הוא רבי בנימין נתנזון) זכה להיות בין הקרואים אל המשתה והסעודה שעשה הגר"א כשגמר פרושו על תקוני זהר, ונתן לו חלק מהעוף הפסוס שהמציאו לו מהשמים לבוא על שלחנו'.

”וּפְרָעָה הַקָּרִיב” (י”ד, י) – הַצָּרָה כְּאֻמָּצֵי לַתְּפִלָּה

מוֹבָא בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (כ”א, ה): פְּרָעָה הַקָּרִיב אֶת יִשְׂרָאֵל לַתְּשׁוּבָה שְׁעָשׂוֹ. אָמַר רַבִּי בְרַכְיָה: יִפָּה הֵיחָה הַקָּרִיב פְּרָעָה לִישְׂרָאֵל מִמָּאָה צוֹמוֹת וּתְפִלוֹת. כִּינּוּ שֶׁרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם וְרָאוּ אוֹתוֹ, נִתְיָרָאוּ מֵאֵד וְתָלוּ עֵינֵיהֶם לְמִרוֹם וְעָשׂוּ תְשׁוּבָה וְהִתְפַּלְּלוּ, שֶׁנֶּאֱמַר: ”וַיִּצְעְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה’”.

כִּינּוּ שֶׁרָאוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ מִקְפִּין מִג’ רוּחוֹת - הַיָּם סוֹגֵר וְהַשּׁוֹנֵא רוֹדֵף וְהַחַיּוֹת מִן הַמִּדְבָּר, תָּלוּ עֵינֵיהֶם לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמִים וְצִעְקוּ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר ”וַיִּצְעְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה’”.

וְלָמָּה עָשָׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָהֶם כֵּךְ, אֵלֹא שֶׁהָיָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְאַוֶּה לַתְּפִלָּה. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לֹוִי: לָמָּה הִדְבֵּר דּוֹמָה? לְמַלְךְ שֶׁהָיָה בָּא בְּדֶרֶךְ, וְהֵיחָה בֵּת מַלְכִים צוֹעֲקֵת לוֹ בְּבִקְשָׁה הַצִּילֵנִי מִהַלָּסְטִים, שָׁמַע הַמֶּלֶךְ וְהִצִּילָהּ.

לְאַחֵר יָמִים בִּקֵּשׁ לִשְׂאֵא אוֹתָהּ לְאַשָּׁה. הָיָה מִתְאַוֶּה שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ, וְלֹא הֵיחָה רוּצָה. מָה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ, גֵּרָה בֵּה הַלָּסְטִים כְּדִי שֶׁתִּצָּעֵק וְיִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ. כִּינּוּ שֶׁבָּאוּ עֲלֵיהֶם הַלָּסְטִים הַתְּחִילָה צוֹעֲקֵת לְמַלְךְ. אָמַר לָהּ הַמֶּלֶךְ: לִכְךָ הֵייתִי מִתְאַוֶּה, לְשָׁמַע קוֹלְךָ.

כֵּךְ יִשְׂרָאֵל כָּשָׁהּ בְּמִצְוֹת וְהָיוּ מִשְׁעַבְדִּים בָּהֶם, הִחֲלוּ צוֹעֲקִים וְתוֹלִין עֵינֵיהֶם לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִיָּד יִיָּרָא אֱלֹקִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הַתְּחִיל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹצִיאֵן מִשֶּׁם בֵּיַד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה. וְהָיָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּקֵשׁ לְשָׁמַע קוֹלָם פַּעַם אַחֲרֵת וְלֹא הָיוּ רוֹצִין. מָה עָשָׂה, גֵּרָה אֶת פְּרָעָה לְרֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר ”וּפְרָעָה הַקָּרִיב”, מִיָּד ”וַיִּצְעְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה’”. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: לִכְךָ הֵייתִי מִבְּקֵשׁ לְשָׁמַע קוֹלְכֶם.

רַבִּי יְחִזְקִאל לִוִּינְשְׁטֵין זצ”ל לָמַד מִדְּבַרֵּי הַמִּדְרַשׁ הַלָּלוּ יְסוֹד גָּדוֹל בְּעֵינֵי הַתְּפִלָּה: בְּדֶרֶךְ כָּל רִגְלִים בְּנֵי אָדָם לִחְשֹׁב שֶׁהִתְפַּלָּה הִנֵּה אֻמָּצֵי לְהִנָּצַל מִצָּרָה, וְאֵלֹא לֹא הֵיחָה הַצָּרָה בָּאָה - לֹא הָיָה כָּלֹל צָרָה לְהִתְפַּלֵּל. לְפִי סִבְרָא זֹה, הַהֲזַדְקוֹת לַתְּפִלָּה נּוֹצֵרֶת כְּתוֹצָאָה מִצְּרוֹת הַבָּאוֹת עַל הָאָדָם. שָׁכַן כְּאֲשֶׁר הֵן מִצִּיקוֹת לְבְנֵי אָדָם, הַעֲצָה לְהִנָּצַל מִהֵן זֹה תְּפִלָּה. בָּא הַמִּדְרַשׁ וּמִלְמַדְנוּ כִּי הַהֲפֹךְ הוּא הַנֶּכּוֹן; הַתְּפִלָּה הִיא מִסְּרָה בְּפָנֵי עֲצָמָה הַפּוֹעֵלֶת לְקִיּוֹם הָעוֹלָם, וּמִקְרָבָתָּהּ אֶת הַמִּתְפַּלֵּל אֶל ה’ יִתְבָּרֵךְ. כָּל שִׁירָבָה הַמִּתְפַּלֵּל לְהִתְבַּוֵּן בְּתִכּוֹן הַתְּפִלוֹת וְלִהְיוֹת אֶל לְבוֹ, יַעֲלֶה בְּמַעֲלוֹת הַיָּרָאָה וְהִאֲהָבָה וְיִפְרֹץ אֶת חֲסִדֵּי ה’ יִתְבָּרֵךְ. וְאִמְרוּ בְּגִמְרָא (בְּרִכוֹת כ”א): ’הָלוּא יִתְפַּלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כָּלוּ’. אִף דּוֹד הַשְׁתַּבַּח בְּתְּפִלָּתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר ”וְאִנִּי תְּפִלָּה” (תְּהִלִּים ק”ט, ד) וּפְרָשׁוֹ ה’מִצְוֹדוֹת’ - וְאִנִּי אִישׁ תְּפִלָּה.

כְּאֲשֶׁר אָדָם מִתְרַפֵּה בְּמִלְאֲכַת הַתְּפִלָּה וְשׁוֹכַח אֶת בּוֹרְאוֹ, בָּאוֹת הַצְּרוֹת וּמַעֲוִרֹת אוֹתוֹ לְהִתְפַּלֵּל. נִמְצָא אִם כֵּן שֶׁאִין הַתְּפִלָּה אֻמָּצֵי לְהִנָּצַל מִצָּרָה, אֵלֹא הַצָּרָה הִנֵּה אֻמָּצֵי שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַמִּתְאַוֶּה לַתְּפִלָּה הָאָדָם, לְהִבִּיא אוֹתוֹ לַתְּפִלָּה.

זֹאת לְמַדְנוּ מִהַמֶּשֶׁל הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר נִתְאַוֶּה הַמֶּלֶךְ לְדַבּוּרָה שֶׁל בֵּת הַמַּלְכִּים, גֵּרָה בֵּה אֶת הַלָּסְטִים, וְאִזּוּ פָּנְתָה אֵלָיו. דְּבָרִים אֵלֹו עוֹנִים עַל הַשְּׂאֵלָה הַיְדוּעָה, אִיךְ מְרַהֵב אָדָם עֵז בְּנִפְשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ עַל בְּטוֹל גְּזוֹרָתוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הָרִי אִם נִשְׁלַחוּ יְסוֹרִים לְאָדָם, בּוֹדָאִי כְּדִין נִשְׁלַחוּ אֵלָיו, וּבִקְשָׁת בְּטוֹלָם הִיא כְּעִין עוֹוֹת הַדִּין!! אוֹלָם לְאַחֵר שֶׁלְמַדְנוּ שֶׁמִּחְמַת הַתְּפִלָּה בָּאָה הַצָּרָה, נִבִּין שֶׁאֲדַרְבָּא, רָצוֹן ה’ בָּזָה הוּא לְעוֹרְרָנוּ לַתְּפִלָּה וּלְהַתְקַרְבוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִזָּה נִלְמַד כִּי תְּפִלָּה הַמַּגִּיעָה עַל דֶּרֶךְ הַפֶּתַח הַטוֹב וּמִתּוֹךְ הַתְּבַוּנוֹת בְּחִסְדֵּי ה’, יִכּוֹלָה לְמַנֵּעַ מֵאֲתָנוּ צְרוֹת רַבּוֹת, לְפִי שֶׁהַמְרָבָה לְהִתְבַּוֵּן בְּחִסְדֵּי הַמְרַבִּים וְנוֹתֵן אֶל לְבוֹ עַד כְּמָה הוּא מִשְׁעַבֵּד לְבוֹרְאוֹ, אִינוּ זְקוּק לְאַמְצָעִים קָשִׁים שֶׁמִּטְרָתָם לְהִבִּיא לְהַפְרָה זֹה.

[קִסְטֹרֶס מַעֲלַת הַתְּפִלָּה]

”וַיִּוָּשַׁע ה’ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם”... - ”וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכְשׁ גָּדוֹל” (י”ד, ל. ט”ו, י”ד) – סְפּוֹר

עַל הַפְּסוּק ”דָּבַר נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ מֵאֵת רַעְהוּ וְאַשָּׁה מֵאֵת רַעְהוּתָהּ כְּלִי כֶסֶף וְכְלִי זָהָב” (שְׁמוֹת י”א, ב), כְּתַב רִשְׁ”י: ”אִין נָא” אֵלֹא לְשׁוֹן בְּקִשָּׁה, בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ הַזֵּהִירָם עַל כֵּךְ שֶׁלֹא יֵאמַר אוֹתוֹ צָדִיק אֲבִרָהֶם: ”וְעִבְדוֹם וְעִנּוּ אֹתָם” (בְּרַאשִׁית ט”ו, י”ג) - קִיָּם בָּהֶם, ”וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכְשׁ גָּדוֹל” - לֹא קִיָּם בָּהֶם.

וּכְבֹּר עֲמָדוֹ הַמְּפָרְשִׁים עַל הַתְּמִיּהָ, מִדּוּעַ הַצָּרָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנּוֹן עַל דְּבַר כְּזֶה שֶׁיִּבִּיא לְהִתְעַשְׂרוֹתָם...?

וּבְאֵר הַמַּגִּיד מִדּוּבְנָא עַל פִּי מֶשֶׁל: הָיוּ פַּעַם שְׁנֵי מַלְכִּים שֶׁנִּלְחָמוּ זֶה בְּזֶה בְּמִשְׁךְ תְּקוּפָה אֲרָכָה, וְסוּפָה שֶׁל הַמִּלְחָמָה לֹא נִרְאָה בְּאַפֶּק. יוֹם אֶחָד נִמְלְכוּ בְּדַעְתָּם וְהַחֲלִיטוּ: לְשֵׁם מָה לְהִרְגַּ כָּל כֵּךְ הִרְבֵּה חַיִּים? כָּל אֶחָד יִשְׁלַח חַיִּל אֶחָד, שְׁנֵיהֶם יִתְגוּשְׁשׁוּ לִיד בּוֹר עֵמֶק, וּמִי שֶׁיִּצְלִיחַ לְזַרֵּק אֶת הַשְּׁנִי לְתוֹךְ הַבּוֹר - הוּא הַמְּנַצֵּחַ.

צַד אֶחָד שִׁלַּח חַיִּל עֵנֶק, בְּעַל מַמְדִּים עֲצוּמִים, וְהַצַּד הַשְּׁנִי שִׁלַּח חַיִּל רָגִיל, לֹא גָדוֹל בְּמִיחָד. הָאוֹת נִתֵּן וְהַשְּׁנִים הִחֲלוּ לְהִתְגוּשְׁשׁ...

נִגַּשׁ הַחַיִּל הָעֵנֶק אֶל זֶה שְׁמוּלוֹ, תִּפְסַּס בּוֹ בְּחִזָּקָה, הִנִּיף אוֹתוֹ בְּאוֹרֵר עַל כְּתַפּוֹ וְהִתְחִיל לְצַעַד לְכוּן הַבּוֹר.

הַמֶּלֶךְ שֶׁל זֶה שָׁעַל הַכְּתַף נִשְׁמָה עֲמָקָה, הִנֵּה עוֹמֵד הוּא לְהַפְסִיד בְּמִלְחָמָה...

כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְמִרְחַק חֲצִי מִטֵּר מִהַבּוֹר, סִטֵּר לְפָתַע הַחַיִּל הַקָּטָן עַל פָּנָיו שֶׁל הָעֵנֶק, עָשָׂה לוֹ עוֹד שְׁנַיִם-שְׁלוּשָׁה ’תְּרַגִּילִים’ וְהִפִּיל אֶת הָעֵנֶק לְתוֹךְ הַבּוֹר... כָּלֹם מִחָאוּ כְּפִים, נִעְרַף טָקֵס מִיחָד וּבוֹ הָעֵנֶק לְחַיִּל אוֹת הַצִּיטוֹנוֹת מֵאֵת הַמֶּלֶךְ.

בְּסִיּוֹם הַטָּקֵס קָרָא הַמֶּלֶךְ לְחַיִּל וְאָמַר לוֹ: ”נִכּוֹן, מַגִּיעַ לָךְ פָּרֵס עַל שֶׁהִבַּאתָ לִי אֶת הַנֶּצְחוֹן, אֲבָל בְּעֵצָם הָיוּ מַגִּיעוֹת לָךְ גַּם מִלְּקוֹת... שָׁכֵן, אִם יוֹדַע אֶתָּה לְעִשּׂוֹת כְּאֵלוֹ תְּרַגִּילִים, מִדּוּעַ לֹא עָשִׂיתָ זֹאת בְּתַחֲלַת הַהִתְגוּשְׁשׁוֹת? הָרִי נִשְׁמָתִי כְּמַעַט פְּרָחָה מִקְרָבִי כְּשֶׁרָאִיתִי עוֹמֵד לְהַכְרִיעַ אוֹתָךְ”!

נִעֲנָה הַחַיִּל וְאָמַר: ”אֲדוּנִי הַמֶּלֶךְ, הָאֵם רָאִיתָ אִיךְ הוּא הָיָה נִרְאָה?” - ”כֵּן, כִּי-זֶה גָדוֹל”. ”נֹו, אִזּוּ לָמָּה שְׂאֲנִי אֲשָׂא אוֹתוֹ עַל גְּבִי עַד הַבּוֹר וּמָה עוֹד שְׂאֲנִי עִם גּוֹף קָטָן? מָה, אִנִּי סִבֵּל?! לָכֵן הִנַּחְתִּי לוֹ לְשִׂאת אוֹתִי עַל כְּתַפּוֹ כָּל הַדֶּרֶךְ אֶל הַבּוֹר, וְרַק בְּרִגְעַ הָאֲחֵרוֹן הִפְלַתִּי אוֹתוֹ לְתוֹכוֹ”!

וְהַנֶּמְשֵׁל: עֶקֶר הַבָּזָה מִמִּצְרַיִם הֵיחָה בְּזַת הַיָּם, שֶׁנֶּאֱמַר: ”תּוֹרִי זָהָב נִעְשָׂה לָךְ עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף” (שִׁיר הַשִּׁירִים א, י”א), וְאִמְרוּ חֲז”ל (מִדְרַשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה א): ”תּוֹרִי זָהָב נִעְשָׂה לָךְ - זֹה בְּזַת הַיָּם, עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף - זֹה בְּזַת מִצְרַיִם, כְּשֶׁם שֶׁהִפְרַשׁ בֵּין כֶּסֶף לְזָהָב, כֵּךְ גָּדוֹל שֶׁבַח מִמּוֹן הַיָּם מִבְּזַת מִצְרַיִם”.

נִמְצָא, שֶׁעֶקֶר הַיְשׁוּעָה הֵיחָה עַל הַיָּם, כִּי עַד הַיָּם הַמִּצְרַיִם רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם, וְגַם עֶקֶר הַבָּזָה הֵיחָה עַל הַיָּם.

מַעֲתָה, כְּשֶׁבָּא מִשָּׁה רַבֵּנוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי שִׁינְאוֹ מִמִּצְרַיִם, וּבִקְשָׁה מִהֶם לְטַל מִהַמִּצְרַיִם מַעַט כְּלִי כֶסֶף וְכְלִי זָהָב (כִּי אֶת עֶקֶר הַמִּמּוֹן יִקְבְּלוּ עַל הַיָּם), טָעַנוּ הֵם: ”לְשֵׁם מָה עָלִינוּ לְשִׂאת אֶת רִכְוֹשֶׁם שֶׁל הַמִּצְרַיִם עַד הַיָּם? הָרִי מִמִּילָא הַמִּצְרַיִם יִבִּיאוּ לָנוּ הַכֹּל אֶל הַיָּם”! לָכֵן נֶאֱמַר כָּאֵן ”דָּבַר נָא”, לְשׁוֹן בְּקִשָּׁה, תְּבַקֵּשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּכָל אִפּוֹן יִקְחוּ. לָמָּה? שֶׁלֹא יֵאמַר אוֹתוֹ צָדִיק אֲבִרָהֶם (בְּרַאשִׁית טו, יג): ”וְעִבְדוֹם וְעִנּוּ אֹתָם” - קִיָּם בָּהֶם, וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכְשׁ גָּדוֹל” - לֹא קִיָּם בָּהֶם.

”כִּי אֲנִי ה' וַיַּעֲשׂוּ כֵן” (י”ד, ד’) – פְּגִיעָה בְּגִדּוּלֵי

יִשְׂרָאֵל – אִשׁוּ

וּבְרָשׁׁ: “לְהַגִּיד שְׁבַחן שֶׁשָּׁמְעוּ בְּקוֹל מֹשֶׁה וְלֹא אָמְרוּ ‘אִיד נִתְקַרַּב אֶל רוֹדְפֵינוּ, אֲנוּ צְרִיכִים לְבָרֵךְ, אֲלֵא אָמְרוּ ‘אִין לָנוּ אֲלֵא דְבָרִי בֶן עַמְרָם’ (מְכִילֵתָא).

זוֹהִי ‘אֲמוּנַת חֲכָמִים’ שֶׁמֶנּוּ חֲז”ל בְּאַבּוֹת (ו, ה’), כְּאַחַד מִמֶּנּוּ קִנְיָנִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנִית בָּהֶם. גְּדֻרָה שֶׁל אֲמוּנָה זוֹ שֶׁמֶאֱמִין וְסוֹמֵךְ עַל הוֹרָאת הַחֲכָם, אִף כִּי מִצַּד שְׂכָלוֹ וְהִגִּינוֹ נִרְאֶה לוֹ בְּדִיוֹק הַפּוֹךְ, כְּדֹרֶךְ שֶׁאָמְרוּ (בְּסִפְרִי) עַל הַפְּסוּק ‘לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לָךְ יָמִין וְשְׂמָאל’ (דְּבָרִים י”ז, י”א), וְאַפְלוּ מֵרֵאִים בְּעֵינֶיךָ עַל שְׂמָאל שֶׁהוּא יָמִין וְעַל יָמִין שֶׁהוּא שְׂמָאל – שִׁמְעַת לָהֶם.

וְצִרִיךְ לְהַבִּין מֶה הַהֲגִיוֹן בְּזֶה לְשִׁמְעַת בְּקוֹל הַחֲכָם עַל אִף שֶׁבְּרוּר לָךְ הַדָּבָר כְּשֶׁמֶשׁ שֶׁהוּא טוֹעָה? וְהִנֵּה, מְרִים וְאֶהָרֹן דְּבָרוֹ עַל מֹשֶׁה רַבְּנוּ מְדוּעַ נִוָּהַ בְּפִרְשׁוֹת, אִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִבְיָא, הֲלֹא גַם אֲנוּ נִבְיָאִים. כְּתוּבָא מִכֶּךָ חֲרָה אִף ה’ בְּמִרְמָם וּבָאָה עֲלֵיהֶם צָרַעַת, וְהִסְגֵּרָה ז’ יָמִים.

תָּמָה רַבִּי יִרְחֵם מִמִּיר זצ”ל: מֶה הִיָּה חֲטָאָה שֶׁל מְרִים, הֵן בְּדִין תָּמָה כִּי רִאֲתָה הַנִּהְגָּה שֶׁאִינָה כְּהִלָּה לְדַעְתָּה, שֶׁהִרִי גַם הֵם הָיוּ נִבְיָאִים, וְאִם כֵּן הִיָּה זֶה וְכּוֹחַ הַלְכָתִי, וְעַל מֶה הַחֲרוֹן אִף? ‘תִּסְגֵּר שְׁבַעַת יָמִים’, כֹּל עִם יִשְׂרָאֵל מִחֲכָה לָהּ, בְּזִיוֹן נוֹרָא! כְּדִי לַעֲמֹד עַל תְּמִיחוֹת אֵלּוּ, עֲלִינוּ לְהַתְּבוּן עַל מֶה שֶׁאָמְרוּ חֲז”ל, שֶׁהוֹקֵשׁ תַּלְמִיד חֲכָם לְהַקְבִּי”ה א. ‘וַיֵּאֱמִינוּ בָּהּ’ וּבְמִשְׁנֵה עֲבָדוֹ – לְלַמֶּדךָ שֶׁכָּל הַמֶּאֱמָן בְּרוּרָה יִשְׂרָאֵל כְּאֵלּוּ מֵאֲמִין בְּמִי שֶׁאָמַר וְהִיָּה הַעוֹלָם (נִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי י”ד). ב. ‘כֹּל הַחוֹלֵק עַל רַבּוֹ כְּחוֹלֵק עַל הַשְּׁכִינָה’ (סִנְהֶדְרִין ק”י). ג. ‘אֵת ה’ אֶלְקִיךָ תִּירָא’, לְרַבּוֹת תַּלְמִידֵי חֲכָמִים (פְּסָחִים כ”ב). ד. ‘מוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שְׁמִים’ (אַבּוֹת פ”ד ט”ו).

ה. מְצִינוֹ (בִּילְקוּ”שׁ שְׁמוֹת י”ד), ‘הַצִּדִּיקִים מְרַכְּבֵתוֹ שֶׁל מְקוֹם’. מִכָּת מֶה זָכוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁהִקְשׁוּ לְהַקְבִּי”ה? – מִכָּת הַתּוֹרָה שֶׁלְמָדוֹ. תּוֹרָה זוֹ מְבַלְעַת בְּאִיבְרֵיהֶם עַד שֶׁנִּהְיָה לְחִפְצָה שֶׁל ‘שְׁכִינָה’, וְמִי שֶׁפּוֹגֵעַ בּוֹ – פּוֹגֵעַ בְּשְׁכִינָה. וּמוֹבָא בְּרַמְבַּ”ם (סוֹף הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה): ‘תַּלְמִיד חֲכָם שֶׁבִּזְיוֹנוֹ אוֹ חִרְפוֹ אָדָם בְּפִרְהֶסְיָא, אֲסוּר לוֹ לְמַחֵל עַל כְּבוֹדוֹ, וְאִם מַחֵל – נֶעֱנֵשׁ, שֶׁזֶה בְּזִיוֹן תּוֹרָה, אֲלֵא נִוָּקֵם וְנוֹטֵר הַדָּבָר כְּנָחֵשׁ, עַד שֶׁיִּבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ מַחִילָה וְיִסְלַח לוֹ’...

וְזֶה מֶה שֶׁכְּתוּב בְּמִשְׁנֵה בְּאַבּוֹת (ב, י’): ‘וְהָיוּ זְהִיר בְּגִנְחֻלָּתָם שֶׁלֹּא תִכְנֶה, שֶׁנֶּשִׁיכְתָּן נְשִׁיכַת שׁוֹעֵל, וְעִקְצִיתָן עִקְצִית עֶקֶר, וְלִחִישְׁתָּן לְחִישֵׁת שָׂרָף, וְכָל דְּבָרֵיהֶם כְּגִנְחָלֵי אֵשׁ’.

בְּבִרְכַּת הַתּוֹרָה

”לְאָדָם מַעֲרִכִי לֵב וְיָמָה מַעֲנָה לְשׁוֹן” [מַשְׁלִי טז, א]

לְעִילּוֹ נִשְׁמַח

מו”ר אבי: יַעֲקֹב בֶּן רַחֵל וְצִדֻק מִרְתִּי אִמִּי: שְׂרָה-סֵרַח בַּת שְׁמַחָה וְיוֹסֵף: הֶרֶב מֵאִיר נִסִּים בֶּן כִּמְסָאנָה מִרְכּוּס מִרְכִּי בֶן רַבְּקָה וְיוֹסֵף: דִּינָה בַת שְׂרָה: הַגָּאון רַבִּי יַעֲקֹב אֲדִלְשְׁטֵיץ זצ”ל נִפְתָּלִי בֶן רוּחָה: אֲבִרָהָם בֶּן שְׁמֵעָה: גּוֹרִי’ בֶּן שְׁמַחָה: יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל בֶּן גְּלִית רַבִּי מֵאִיר בֶּן אֲשֶׁר: יוֹסֵף חַיִּים בֶּן לָאָה: יִתְרוֹ בֶּן טוֹבָה: בֶּן צִיּוֹן קִלְיוֹן שְׁלֵמָה בֶּן זֹהָרָה: יַעֲקֹב בֶּן סָאֵל: חַיִּים בֶּן דּוֹד וְרַחֵל אֲשֶׁר מִסְעוּד בֶּן זֹהָרָה: רַחֲמִים בֶּן חֲזוּרִי אֲבִרָהָם: רַפָּאֵל בֶּן תַּמּוּ אֲפִרִּים בֶּן צִיּוֹן וְרַבְּקָה: עוֹפֵר בֶּן יִחִיא: דּוִיד (רוּגֵה) בֶּן שְׁמַחָה מִשְׁהָ אֲהָרֹן בֶּן מֵאִיר יִצְחָק: מֵאִיר בֶּן שְׁמַחָה: שְׁמַעוֹן בֶּן רַחֵל בֶּן זִינוּ שְׁמַחָה בַת סֵרַח: יִפֵּה נִרְרָה בַת נַעֲמָה: רוּחָה בַת שְׁמַעוֹן: דְּלִיָּה בַת חַיִּים הֶגֶר בַת אֲהָרֹן וְהִרְשָׁה: כְּחוּן בַת חִיבָה: אֲהוּבָה (דִּינָה) בַת טוֹבָה רַחֵל בַת חֲנָה: חֲנִינָה בַת כְּמִישָׁה: וִרְדָּה בַת אִידָה: חֲנָה בַת אֲבִיבָה וְרַאבּוּן שְׁשִׁנָּה נוֹאֵל בַת שְׁדֵרָה.

לְהַצִּלָּתָהּ

אֲלִיעֶזֶר: יַעֲקֹב, הַדָּס-הוֹדִירָה, תַּמֵּר, יַעֲלִי, מִיכָל שְׂרָה בְּנֵי פִאֹלָה: בְּנִימִין בֶּן צִלְהָ גִילִי בְלומֶנֶר (יוֹצֵר תַּמּוּנוֹת וי). אֲלִיעֶזֶר בֶּן שְׁמַחָה זִינּוּג הַגּוֹן: גְּלִימֵי שְׁמוּאֵל בֶּן אֲסֵתֵר: אֲלִיעֶזֶר יַעֲקֹב בֶּן פִּאֹלָה: יִצְחָק בֶּן חַיָּה: אֵלִירָה בֶּן אֵילָנָה רַחֵלִי בַת זֹהָבָה: עֲדִינָה בַת שְׁמַחָה: בְּתִיָּה בַת אֲסֵתֵר: זֹהָבָה בַת אֲטוּ נַעֲמָה בַת אֲסֵתֵר: תַּמֵּר בַת פִּאֹלָה: אֲרִיקָה בֶּן חַיָּה: שְׁלִי בַת חַיָּה

לְרַפּוּאָה:

אֲהָרֹן בֶּן רוּחָה: מִשְׁהָ בֶּן רוּחָה מִנְחֵם בֶּן עֲלִיָּה: שְׁמַעוֹן בֶּן רַחֵל: אֲבִרָהָם בֶּן אֲנָט עוֹדֵד בֶּן הֶגֶר: גּוֹלָן בֶּן דִּינָה: אֲסֵתֵר בַּת שְׁשִׁנָּה אֲוֶרֶסֶל בַּת גְּלִית: וִיקְטוֹרִיָּה בַת שְׂרָה: זֹלִיטָה בַת חֲנָה פִּאֹלָה בַת דִּינָה: גְּלִית בַת רוּחָה: מֵרִים קָרֵן בַת רַבְּקָה אֵילִיָּה לָאָה בַת צִפּוֹרָה רַחֵל בַת נִוָּרָה: רוּחָה בַת לִינָה: טָרִית בַת רַחֵל לִמּוֹר הוֹדִירָה, וְשְׁרָהָה בְּנוֹת תּוֹרֵי יִפֵּה

לְזִרְעָה שֶׁל קִימָא:

יְהוּדָה יִחְזַקְיָאל יוֹסֵף בֶּן רַחֵל מֵרִים נִפְתָּלִי שְׁלֵמָה בֶּן לָאָה: לִיאוֹר בֶּן דִּינָה שְׁשִׁנָּה רִיזִיל בַת מִינָה: שִׁירָה בַת שְׁשִׁנָּה שְׁמַחָה צִבְיָה בַת רַחֵל: יַעֲלִי בֶן שְׁלֹמִית רַחֵל בַת חַיָּה: לָאָה רַחֵל בַת אִירִיס וִיקְטוֹרִיָּה תְּקוּהָ בַת רִינָה: דִּנְאֵלָה בַת שְׁפֵרָה מֵרִי בַת סוֹז: חַיִּים יוֹסֵף בֶּן אִירִיס: סֵהֶר בַת שְׁאִיָן

לְהוֹמָנוּת, לְהַקְדָּשׁוֹת וּלְתִרְמוֹת בְּמִיָּל:

Ronbarina@gmail.com

מַצוּה לְתִרְמוֹת מַכְסָפִי מַעֲשֵׂר לְיִצְחָקִי הַרְבִּים

”עָזִי וְזִמְרַתִּי-יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה” (ט”ו, ב) – קֶשֶׁה

זוּגוֹ שֶׁל אָדָם בְּקִרְיַעַת יָם סוּף – סִפּוּר

אֵת הַסִּפּוּר הֵבֵא סִפְרָה הַרְבֵּנִית צִדְקָה, כִּלְתּוֹ שֶׁל רֹאשׁ יְשִׁיבַת פּוֹרֵת יוֹסֵף, רַבִּי מֹשֶׁה צִדְקָה, וּמִנְהַלַת סְמִינָר בִּירוּשָׁלַיִם: לִפְנֵי שָׁנִים לְמִדָּה בְּסִמְיָנָר שֶׁלָּה בַת מְצִינָת אִדָּה נְמוּכַת קוֹמָה בְּאִפֶּן מִיחָד. בְּאַחַד הַיָּמִים שֶׁתִּפְּהָ אֵת הַמִּנְהַלַת בְּהַצָּעַת שְׂדוּךְ טוֹבָה שֶׁהַצָּעָה לָהּ. הַמִּנְהַלַת, שֶׁהַכִּירָה אֵת הַמִּשְׁפָּחָה, חֲשָׁה שֶׁקוֹמָתָה הִנְמוּכָה תִּפְרִיעַ לָהֶם.

כְּאֲשֶׁר הִתְקַשְּׂרָה אִם הַבְּחוּר לְבָרֵךְ אֶצֶל הַמִּנְהַלַת עַל טִיבָה שֶׁל אוֹתָהּ בַּחֲרָה, הִיא שֶׁבַחָה בְּיוֹתֵר אֵת גְּבִיָּהָ הַרוּחָנִי וְאֵת שְׂעוֹר קוֹמָתָה שֶׁל הַנַּעֲרָה הַמַּצָּעַת לָהֶם, וְהוֹסִיפָה כִּי מִקְבֵּל שֶׁאֵמָּה נִפְגָּשַׁת עִם הַכֹּהֵל לִפְנֵי הַשְּׂדוּךְ, וְלָכֵן הִיא מִמְלִיצָה מְאֹד שֶׁתִּפְגַּשׁ אוֹתָהּ וְתוֹדָא שֶׁהִיא מוֹצֵאת חֵן בְּעֵינֶיהָ.

לְמִרְבָּה הַפִּתְעוּתָהּ, הָאֵם סִרְבָּה לַעֲשׂוֹת זֹאת וְטַעֲנָה שֶׁהִיא סוֹמְכַת בְּמֵאָה אַחֲזוֹ עַל בְּנָה. הַמִּנְהַלַת הוֹסִיפָה לְדַבֵּר אֶל לְבָהּ, שֶׁכְּדָאִי בְּכָל אִפֶּן לְרֹאוֹת אֵת הַבַּת וְלִהְיוֹנֵעַ מִהַפְּתָעוֹת, אוֹלָם הָאֵם הִיָּתָה רְגוּעָה לְחִלוּטִין וְהִצְהִירָה, שֶׁכָּל מֶה שִׁתְּאִים לְבָנָה – מִתְאִים גַּם לָהּ.

הַזּוּג נִפְגַּשׁ פַּעַם, פַּעַמִּים וְשָׁלוֹשׁ, הַכָּל הֵלֶךְ כְּשׁוֹרָה וְהֵם סִגְרוּ בְּיָנֵיהֶם. רָגַע לִפְנֵי הוּוֹאֲרֵט הַחִלְטָה אִמּוֹ שֶׁל הַבְּחוּר שֶׁהִיא רוּצָה לְהַפְגֵּשׁ עִם הַכֹּהֵל. רַק רִאֲתָה אֵת גְּבִיָּהָ – וְלָבָה נָפַל. עוֹד לִפְנֵי שֶׁפָּצְתָה הַנַּעֲרָה אֵת פִּיהָ, גְּמִרָה הָאֵמָּה בְּלָבָה שֶׁלֹּא יִתְכַּן שֶׁבָּנָה יִתְחַתֵּן אֶתָּה. שְׁמוֹ שְׁמִים! לֹא יָקוּם וְלֹא יִהְיֶה! הִיא לְעוֹלָם לֹא תִרְשָׁה שֶׁהַצָּמְדָה הַזֶּה תִּהְיֶה כִּלְתָּה...

הַרְבֵּנִית צִדְקָה נִכְנָסָה לְעֵבִי הַקּוֹרָה. הִיא הִתְקַשְּׂרָה וְאָמְרָה לָהּ: “מֵאַחֵר מִדִּי. כָּעַת אֵינִי יְכוּלָה לְהוֹרִיד בַּחֲרָה עַל הַגְּבִיָּה שֶׁלָּהּ. הַפְּצִרְתִּי בָךְ שֶׁתִּלְכִּי קֹדֶם לָכֵן, בְּקִשְׁתִּי זֹאת מִמֶּךָ כְּמֶה וְכִמְהָ פַּעַמִּים. אֵינִי יְכוּלָה לְפַגֵּעַ בָּהּ כֹּל כֶּךָ! הַנַּעֲרָה יוֹשְׁבַת יְבוּכָה בְּבִית כְּבֵר שְׁלוֹשָׁה יָמִים. לֹא יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת שֶׁתִּתְנַהֲגוּ בַּחֲסֹר רְגִישׁוֹת כְּזֶה! אוֹלָם הָאֵם הִתְעַקְשָׁה שֶׁבַּחֲרָה כְּזֶה לֹא תִכְנָס לְבֵיתָהּ, וַיְהִי מֶה. בְּלִית בְּרָרָה יִצְרָה הַרְבֵּנִית צִדְקָה קֶשֶׁר עִם אָבִי הַבְּחוּר וְנִסְתָּה לְדַבֵּר אֶל לְבָו: “לֹא הוֹגֵן לְהִתְנַהֵג כֶּךָ. אֲשֶׁתְּךָ יִדְעָה שֶׁעֲלֶיהָ לְרֹאוֹת אוֹתָהּ. הִיא לֹא הִגִּיעָה אֶל אִמְרָה שֶׁהִיא סוֹמְכַת עַל הָבֵן. בְּלִית אֶפְשָׁרִי לְפַגֵּעַ בְּבַת יִשְׂרָאֵל בְּאִפֶּן נִבְזָה כֹּל כֶּךָ! כְּבֵר שְׁלוֹשָׁה יָמִים לֹא פוֹסֶקֶת דְּמַעְתָּה שֶׁל הַבַּת מַעַל לְחִיָּה! אִם קֶשֶׁה לָכֵם עִם הַשְּׂדוּךְ הַזֶּה – הַצָּעִתִּי שֶׁתִּבְחָרוּ אָדָם גָּדוֹל שֶׁאַתֶּם סוֹמְכִים עָלָיו, וְתִלְכוּ לִשְׁאֹל אֵת דַּעְתּוֹ בְּעֵינָיו.” הָאֵב הִרְהוֹר וְהַסְכִּים שֶׁאֲכֹן בְּלִית אֶפְשָׁרִי לְפַגֵּעַ כֶּךָ בְּבַת יִשְׂרָאֵל. הוּא הוֹדִיעַ לָהּ שֶׁבְּרָצוֹנוֹ לִשְׁאֹל עַל כֶּךָ אֵת הָרֵב שְׁטִינְמָן, וְמֶה שִׁיפְסֵק בְּעֵינָיו – מִקְבֵּל עָלָיו וְעַל אֲשֶׁתּוֹ.

מֵאַחֵר שֶׁהָרֵב שְׁטִינְמָן לֹא קִבֵּל נָשִׁים, וּבְמִקְרָה זֶה הִיָּתָה חֲשִׁיבוֹת מִיחָדָת שְׂדוּקָא הָאֵם תִּשְׁמַע אֵת תְּשׁוּבָתוֹ, יַעֲצָה הַרְבֵּנִית צִדְקָה שֶׁיִּנְסָחוּ בִּיחָד אֵת הַשְּׁאֵלָה, וּבְקֶשֶׁה שִׁיפְסֵק אֶל הָרֵב שְׁטִינְמָן בִּיחָד עִם אֲשֶׁתּוֹ. אִף עַל פִּי שֶׁלֹּא תוֹכַל לְהַכְנִס – שִׁתְּגִיעַ וְתַעֲמַד בְּמִדְרָגוֹת בְּמִקְוִם שֶׁאֶפְשָׁר, כְּדִי שֶׁקִּדְשֵׁת הָרֵב תִּכְנָס בְּלָבָה. וְאֲכֹן נִסְעוּ שְׁנֵיהֶם. הָאֵב נִכְנָס פְּנִימָה עִם הַמִּכְתָּב, וְאֲשֶׁתּוֹ נִשְׁאַרָה בַּחוּץ. הָרֵב שְׁטִינְמָן עָיִן בְּנִכְתָּב, הָרִים אֵת עֵינָיו וְשָׁאֵל אֵת הָאֵב: “אֵיפָה אֲשֶׁתְּךָ?” “הִיא כְּאֵן בַּחוּץ” – הִשִּׁיב לוֹ. “שִׁתְּכָנִס” – אָמַר הָרֵב שְׁטִינְמָן. בְּרָגַע בּוֹ נִכְנָסָה, קָם הָרֵב שְׁטִינְמָן מִכְּסָאוֹ וְהִחַל לְהִסְתוּבֵב בַּחֲדָרוֹ.

תוֹךְ כְּדִי כֶּךָ שָׁאֵל: “הִיא פֹּה?” מִשְׁהִשְׁבּוֹ לוֹ בַּחֲבִיב, הַמִּשְׁיָד לְשָׁאֵל: “הִיא רוּאָה אוֹתִי?” עָנּוּ לוֹ שְׁכֵן – וְהוּא הַמִּשְׁיָד לְלַכֵּת עוֹד קֶצֶת. לְבִסּוּף נִעְצַר וְאָמַר: “הָאֵם הִיא רוּאָה כְּמֶה אֲנִי נִמּוֹךְ? וְהִנֵּה אֲשֶׁתִּי לִקְחָה אוֹתִי... מִזֶּל טוֹב! מִזֶּל טוֹב! וּבְכֶךָ נִגְמַר הַשְּׂדוּךְ בְּכִי טוֹב...

וּמִתּוֹק הָאוֹר]